

Søknad om fortsatt drift av Follebu minikraftverk – i Gausdal kommune. Innkomne merknader med kommentar til disse.

Dato: 16.12.2021

1. Statsforvalteren i Innlandet - brev datert 01.12.2023

Resymé av innspill	Søkers kommentar
<p>1.1 Statsforvalteren mener at det bør settes i stand et bekkeløp på østsida av elva fordi dette er i yttersving.</p> <p>1.2 Plassering av varegrind med 15 mm lysåpning ute ved elva.</p> <p>1.3 Det må settes en ny varegrind ved kraftverksinntaket eller i kanalen umiddelbart nedstrøms fisketrappa med maksimal lysåpning på 15 mm.</p> <p>1.4 Vilkår som gir kraftverket ansvar for å opprettholde vanndrinsmulighetene for fisk, samt å dokumentere at de virker. Vannforskriften: uten minstevannføring er det risiko for at god økologisk tilstand ikke blir nådd.</p> <p>1.5 Minstevannsslipping 1.mai-15.november.</p>	<p>1.1 Det er riktig at det er yttersving oppstrøms, men den aktuelle utbyggingsstrekninga er en rettstrekning nedstrøms svingen. Østsida er rett nedstrøms en yttersving hvor det er størst vannhastighet og massetransport i flom. Utbyggers og rådgivers faglige vurdering er fortsatt at det er vestsida som vil ha minst vannhastighet i flom og minst massetransport og der et bekkeløp vil få lengst varighet.</p> <p>1.2 En varegrind med maksimalt 15 mm lysåpning ved innløpet til kanalen vil hindre oppvandrende fisk fra å komme ut i elva etter å ha gått opp fisketrappa. Dagens løsning er en grovvaregrind med en ekstra åpning for oppvandrende fisk. En finvaregrind ute ved elva vil ise igjen veldig fort om vinteren.</p> <p>1.3 Når det gjelder finvaregrinda ved kraftverket er det riktig at ikke stor fisk kommer gjennom grinda. Smolt kommer gjennom. Det er en kaplanturbin i kraftverket og denne har mye større gjennomføringsåpninger og er mye «snillere» mot fisk enn en francisturbin (som er den vanligste turbinen i Norge). Kraftverkseier vil likevel ikke motsette seg et krav om en varegrind med mindre lysåpning før turbinen.</p> <p>En løsning med finvaregrind nedstrøms fisketrappa har vært vurdert og ikke blitt fremmet. Denne vil være krevende å bygge og renske. Det må også etableres en</p>

ordning for å heve rista når fisketrappa stenges fordi den ville iset igjen om vinteren. Nåværende finvaregrind er innendørs og det holdes isfritt med varme og isolering. Denne plasseringa er dermed bedre egnet på mange måter. Det kjøres i tillegg gravemaskin i kanalen ved behov for utbedringer og dette ville blitt krevende med en finvaregrind på tvers av kanalen.

1.4 Etablering av bekkeløp er foreslått i området på vestsida av elva der det forventes at tiltaket vil ha størst varighet. Det er også her det er enklest atkomst ned til elva for å gjøre utbedringer.

Dokumentering av at oppvandringsmulighetene virker: dette gjøres av Gausdal jeger og fisk i fisketrappa. I tillegg planlegges kameraovervåkning ved finvaregrinda. Med størrelsen på elva vil det kreve et svært omfattende overvåkningssystem å overvåke fisk som går i elva (i praksis ikke mulig).

1.5 Det går bra å begynne med slipp 1.mai, men det er ikke mulig å slippe vann i fisketrappa etter at kulda setter inn. Derfor foreslås det i stedet 31.oktober. De årene en ikke har fått stengt av trappa i tide har det skapt store utfordringer med hogging av is.

2. Innlandet Fylkeskommune - brev datert 05.12.2023

Resymé av innspill

Søkers kommentar

Svar på denne høringsuttalelse dekkes av kommentarene til høringsuttalelsene til statsforvalteren.

3. Gausdal Jeger og fiskeforening - brev datert 30.11.2023

Resymé av innspill	Søkers kommentar
<p>3.1 Gausdal Jeger og fiskeforening mener at fisketrappa fungerer bra og vil fortsette å følge opp denne.</p> <p>3.2 Ønsker bruk av overløp ved Veita i stedet for luke gjennom gammel kraftstasjon.</p> <p>3.3 Fastbolting av bjelke i overløp.</p>	<p>3.1 Dette er i tråd med kraftverkseiers tanker.</p> <p>3.2 Det er utbyggers og rådgivers vurdering at luka med passasje gjennom den gamle kraftstasjonen er det beste stedet å slippe fisk forbi kraftstasjonen. Gjennom den gamle kraftstasjonen renner vannet kontrollert i en kanal og deretter renner det over svaberget til kulpen nedenfor. Det ligger inne i løsningen at det skal gjøres noen mindre utbedringer av strømningsveien mellom kraftstasjonen og kulpen ved å støpe igjen noen mindre groper evt pigge noe oppstikkende berg slik at veien ned blir så skånsom som mulig. Denne passasjen benyttes i dag til å få vekk kvist fra finvaregrinda og vil benyttes til det framtida. Antagelig er det allerede i dag fisk som kommer ut denne veien, men passasjen vil forbedres og luka kan stå oppe noe lenger slik at fisken får bedre tid til å komme ut. En eventuell luke ved merke 4 (bjelkestengsel ut av kanalen) vil være vesentlig lenger fra varegrinda og dermed vanskeligere for fisken å finne selv om kraftverket som i dag kjøres ned på et minimum i forbindelse med rensk og forbislipping.</p> <p>3.3 Hensikten med dette er å konsentrere vannføringa der man ønsker å slippe vannet når vannføringa i elva er moderat for å gjøre det bedre for fisken på den øverste delen av utbyggingsstrekninga ved at det er et opphold i bjelken på ca 1 meter der vannet skal renne ved lav vannføring i elva. Utbyggers og rådgivers anbefaling er å fortsette med dette på vestsida. Om man likevel velger østsida må plassering av lav del av overløp justeres. Hensikten med å gjøre dette med treverk er at det er enkelt å endre på om det skulle vise seg at det man velger ikke er optimalt.</p>

4 Gausdal sportsfiskeforening - brev datert 30.11.2023

Resymé av innspill	Søkers kommentar
4.1 Elvestrekningen fra inntaket av driftsvannet og ned til driftsvannutløpet er en minstevannføringsstrekning.	4.1 Minstevannføring slippes i dag i fisketrappa og det foreslås å fortsette med dette i konsesjonssøknaden og dette er i tråd med høringsuttalelsene fra Statsforvalteren og Gausdal Jeger og fisk. Restvannføring renner i elva og det foreslås i fortsettelsen også.
4.2 Om høsten og våren observeres til dels store mengder utgytt storørret i inntakskanalen til kraftverket	4.2 Kraftverkseier har noen ganger observert noen fisk stående ved åpningen. Da har disse blitt sluppet forbi. Åpningen i grovvaregrinda ved inntaket i elva er laget for at fisken skal komme opp fra fisketrappa og dette er en nødvendig åpning for større fisk.
4.3 Det er derfor en reell fare for at utgytte ørreter ... passerer gjennom turbinene.	4.3 Det er 30 mm lysåpning før turbinen. Dette er ikke mulig. Det er en kaplanturbin i kraftverket.
4.4 Nytt manøvreringsreglement ... for akseptabel sommer/vinter minstevannføring	4.4 Minstevannføring om vinteren anbefales ikke. Frost vil gjøre at denne lett fryser inne og det foregår ikke fiskevandring i denne perioden. Minstevannføring foreslås som nå sluppet i fisketrappa i sommerperioden.
4.5 Håndbok for miljødesign i regulerte laksevassdrag.	4.5 Utbygger og rådgiver er godt kjent med biotopjusterende tiltak. De tiltakene som er foreslått er i tråd med kunnskapen fra dette arbeidet anvendt på utbyggingstrekninga og de behovene som er der.